

**ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ LEADER
ΑΝ.ΒΟ.ΠΕ. ΑΕ. ΟΤΑ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΑ) 2007-2013
ΑΞΟΝΑΣ 4 «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER»**

3^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER
ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ):
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ»**

Καταληκτική Ημερομηνία :

Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου 2013

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΠΑΑ 2007-2013

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΝΩΝ**

**Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης:
*Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές
περιοχές***

LEADER

Περιεχόμενα

Άρθρο 1.....	3
Γενικά στοιχεία τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER.....	3
Άρθρο 2.....	6
Αντικείμενο της πρόσκλησης.....	6
Άρθρο 3.....	9
Διάρκεια εφαρμογής τοπικού προγράμματος.....	9
Άρθρο 4.....	9
Ενημέρωση υποψήφιων δικαιούχων και παραλαβή πρόσκλησης.....	9
Άρθρο 5.....	9
Διευκρινήσεις πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Πληροφορίες.....	9
Άρθρο 6.....	9
Χρόνος και Τόπος υποβολής προτάσεων.....	9
Άρθρο 7.....	10
Περιεχόμενο προτάσεων.....	10
Άρθρο 8.....	11
Αξιολόγηση προτάσεων.....	11
Άρθρο 9.....	13
Υποβολή ενστάσεων.....	13
Άρθρο 10.....	14
Ένταξη έργου στον Άξονα 4 του ΠΑΑ – Υπογραφή σύμβασης με την Ο.Τ.Δ.....	14
Άρθρο 11.....	15
Όροι και προϋποθέσεις υλοποίησης έργων.....	15
Άρθρο 12.....	19
Καταβολή ενίσχυσης στο δικαιούχο.....	19
Άρθρο 13.....	22
Έλεγχοι.....	22
Άρθρο 14.....	23
Ενημέρωση δικαιούχων σχετικά με τη δημοσιοποίηση δεδομένων τους.....	23
Άρθρο 16.....	24
Διεκπεραίωση καταγγελιών – αναφορών.....	24
Άρθρο 17.....	24
Επιβολή κυρώσεων στην ΟΤΔ κατά την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.....	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ.....	26

Άρθρο 1

Γενικά στοιχεία τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER

1.1 Στο πλαίσιο του Άξονα 4: «Εφαρμογή προσέγγισης LEADER» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) εγκρίθηκε, με τις αριθ. 5807/29-06-2009, 5954/02-07-2009 ΚΑΙ 15340/31-10-2012 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η εφαρμογή Τοπικού Προγράμματος, Φορέας Υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης) του οποίου είναι η Εταιρεία μας με την επωνυμία: «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ» και διακριτικό τίτλο «ΑΝ.ΒΟ.ΠΕ. ΑΕ. ΟΤΑ», (εφεξής αποκαλούμενη Ο.Τ.Δ.).

Για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος υπεγράφη η από 15 Ιουνίου 2010 Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων – Διοικητικός Τομέας Κοινοτικών Πόρων & Υποδομών και της Ο.Τ.Δ.

1.2 Βασικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος της Ο.Τ.Δ.:

Το Τοπικό Πρόγραμμα έχει τίτλο «24 Αρχαίοι και Ιστορικοί Τόποι – Πόλοι Ανάπτυξης της Υπαίθρου της Βόρειας Πελοποννήσου» και στοχεύει στην ενθάρρυνση και ενίσχυση ιδιωτικών και δημοσίου ενδιαφέροντος έργων, δράσεων και συνεργασιών, για τη φιλοπεριβαλλοντική αξιοποίηση του πλούσιου αποθέματος των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της, την εξασφάλιση προστιθέμενης αξίας των τοπικών αγροτικών προϊόντων ποιότητας και τη δημιουργία υποδομών και προϋποθέσεων ανάπτυξης νέων τουριστικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, το θεματικό περιεχόμενο των οποίων ταιριάζει με τη φυσιογνωμία και τις διακριτές ιδιαιτερότητες της περιοχής, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων.

Αναλυτική περιγραφή των στόχων του τοπικού προγράμματος Βόρειας Πελοποννήσου ευρίσκεται στη σελίδα 10 του τεύχους ΤΕΛΙΚΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER 2007-2013, που περιλαμβάνεται στο συνοδεύον την παρούσα CD.

1.3 Το τοπικό πρόγραμμα της Ο.Τ.Δ. περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα και υπομέτρα:

ΜΕΤΡΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ
41. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης: 411. Ανταγωνιστικότητα 413. Ποιότητα ζωής/ Διαφοροποίηση	L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
	L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
	L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων
	L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων
	L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό
	L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς
421: Διατοπική και διακρατική συνεργασία	421α	Διατοπική συνεργασία
	421β	Διακρατική συνεργασία
431: Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμπύχωση	431α	Δαπάνες λειτουργίας της ΟΤΔ
	431β	Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση

1.4 Περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος αποτελούν οι ακόλουθες Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες :

1. ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ			
A/A	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
1	ΑΡΓΟΥΣ - ΜΥΚΗΝΩΝ	ΑΛΕΑΣ	Αγίου Νικολάου, Αλέας, Σκοτεινής, Φρουσιούνας
		ΑΡΓΟΥΣ	Ελληνικού (Κρυονερίου), Ήρας, Ινάχου, Κουρτακίου, Λάλουκα
		ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	Αχλαδοκάμπου
		ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	Κουτσοποδίου, Βρουστίου, Μαλαντρενίου, Σχινοχωρίου
		ΛΥΡΚΕΙΑΣ	Γυμνού, Καπαρελίου, Καρυάς, Κεφαλοβρύσου Λυρκείας, Νεοχωρίου, Στέρνας, Φρεγκαίνης
		ΜΥΚΗΝΑΙΩΝ	Μυκητών, Μοναστηρακίου, Μπόρσα, Νέου Ηραίου(Χώνικα), Φιχτίου
2	ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	ΜΙΔΕΑΣ	Αγίας Τριάδας, Ανυφίου, Αργολικού, Ηραίου, Μάνεση, Παναρίτη, Πουλλακίδας
2. ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ			
A/A	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
1	ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	ΒΥΤΙΝΑΣ	Βυτίνας, Ελάτης, Καμενίτσης, Λάσσης Μαγουλιάνων Νυμφασίας Πυργακίου
		ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ	Δημητσάνας, Ζατούνης, Ζιγοβιστίου, Μελισσόπετρας, Παναγίας, Ράδου, Ριζοσπηλιάς
		ΤΡΙΚΟΛΩΝΩΝ	Ελληνικού, Παλαμαρίου, Παύλιας, Στεμνίτσης, Σύρνας
2	ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	ΓΟΡΤΥΝΟΣ	Ατσιχόλου, Βλαχοράπη, Ζώνης, Καρυταίνης, Κατσιμπαλη, Κουρουνιού, Κυπαρισσίων Κωτυλίου, Μαυριών, Σαρακινίου
		ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	Μεγαλοπόλεως* , Ανθοχωρίου, Άνω Καρυών, Βάγγου, Βάστα, Γεφύρας, Θωκνίας, Ίσαρη, Ισώματος Καρυών, Καράτουλα, Καστανοχωρίου, Κάτω Καρυών, Λυκαίου, Λυκοσούρας, Λυκοχίων, Μακρυσίου, Μαλλωτών, Μαραθούσης, Νέας Εκκλησούλας, Νεοχωρίου Λυκοσούρας, Παραδεισίων, Περιβολίων, Πλάκας, Ραφομμάτη, Σουλίου, Σούλου, Τριλόφου, Τριποτάμου, Χιράδων, Χράνων, Χωρέμη
3	ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΟΡΥΘΙΟΥ	Αγιωργιτικών, Ελαιοχωρίου, Ζευγολατείου, Νεοχωρίου Μαντινείας, Παρθενίου, Στενού
		ΛΕΒΙΔΙΟΥ	Βλαχέρνης, Δάρα, Κανδήλας, Καρδαρά, Κώμης, Λεβιδίου, Λίμνης, Ορχομενού, Παλαιοπύργου, Παναγίτσας, Χωτούσσης
		ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	Αρτεμισίου, Κάψα, Λουκά, Νεστάνης, Πικέρνη, Σάγκα, Σιμιάδων
		ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Αγίου Βασιλείου Μαντινείας, Αγίου Κωνσταντίνου, Ευάνδρου, Θάνα, Μάκρης, Μερκοβουνίου, Παλλαντίου, Πελάγους, Περθωρίου, Σκοπής

		ΦΑΛΑΝΘΟΥ	Αλωνισταίνης, Μαινάλου, Πιάνας, Ροεινού, Σιλίμνης, Τσελεπάκου, Χρυσοβιτισίου
3. ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			
A/A	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
1	ΒΕΛΟΥ -ΒΟΧΑΣ	ΒΕΛΟΥ	Βέλου, Ελληνοχωρίου, Κοκκωνίου, Κρηνών, Νεράντζης, Πουλλίτσης, Στιμάγκα, Ταρσινών
		ΒΟΧΑΣ	Βραχατίου, Ζευγολατείου, Βοχαϊκού, Ευαγγελιστρίας, Μπολατίου, Σουληναρίου, Χαλκείου
2	ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	ΑΣΣΟΥ -ΛΕΧΑΙΟΥ	Άσσου, Λεχαίου, Κάτω Άσσου, Περιγιαλίου
		ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	Αρχαίας Κορίνθου, Εξαμιλίων, Ξυλοκερίζης, Σολομού
3	ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ	Αγίων Θεοδώρων*
		ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ - ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ	Ισθμίας, Πισίων
4	ΝΕΜΕΑΣ	ΝΕΜΕΑΣ	Νεμέας, Αηδονίων, Αρχαίας Νεμέας, Αρχαίων Κλεωνών, Γαλατά, Δάφνης, Καστρακίου, Κουτσίου, Λεοντίου, Πετρίου
5	ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ -ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	Δερβενίου, Ελληνικού, Ευρωστίνης-Ροζενών, Καλλιθέας, Λυγιάς, Λυκοποριάς, Πύργου, Σαρανταπήχου, Στομίου, Χελυδορέου
		ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	Ξυλοκάστρου* , Καμαρίου, Κάτω Λουτρού, Μελισσίου, Ρίζης, Πιτσών, Συκέας
6	ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	Σικυώνος (έδρα Κιάτο)* , Βελίνης, Γονούσσης, Διμηνιού, Κάτω Διμηνιού, Κλημεντίου, Κρυονερίου, Λαλιώτου, Μεγάλου Βάλτου, Μικρού Βάλτου, Μουλκίου, Μποζικά, Παραδεισίου, Πασίου, Σικυώνος (έδρα Σικυών), Σουλίου, Τιτάνης

* Επισημαίνεται, όσον αφορά τις Δημοτικές Κοινότητες Μεγαλόπολης , Αγίων Θεοδώρων, Ξυλοκάστρου και Σικυώνος (έδρα Κιάτο), ότι στην περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνεται μόνο η εκτός σχεδίου περιοχή των ανωτέρω Κοινοτήτων

1.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος έχουν εγκριθεί με τις αποφάσεις του σημείου 1.1 ανωτέρω συνολικά για όλες τις δράσεις αυτού πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης ύψους 7.108.920,00 Ευρώ από τα οποία τα 6.690.563,55 Ευρώ αποτελούσαν την Κοινοτική Συμμετοχή που καλύπτονταν από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τα 418.356,45 Ευρώ την Εθνική Συμμετοχή που καλύπτονταν από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Άρθρο 2 **Αντικείμενο της πρόσκλησης**

2.1 Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (υποψήφιοι δικαιούχοι) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στα πλαίσια του Μέτρου 41: «Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης», στα παρακάτω Υπομέτρα και Δράσεις:

ΥΠΟΜΕΤΡΟ L123: Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων

- **ΔΡΑΣΗ L123α:** Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων

ΥΠΟΜΕΤΡΟ L312: Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων

- **ΔΡΑΣΗ L312-1:** Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων
- **ΔΡΑΣΗ L312-2:** Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών
- **ΔΡΑΣΗ L312-3:** Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση

ΥΠΟΜΕΤΡΟ L313: Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων

- **ΔΡΑΣΗ L313-5:** Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
- **ΔΡΑΣΗ L313-8:** Ιδρύσεις επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)

ΥΠΟΜΕΤΡΟ L321: Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό

- **ΔΡΑΣΗ L321-1:** Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις)
- **ΔΡΑΣΗ L321-2:** Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.

ΥΠΟΜΕΤΡΟ L323: Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς

- **ΔΡΑΣΗ L323-2β:** Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία είχαν παραγωγική δραστηριότητα μόνο κατά το παρελθόν και ενισχύονται ώστε να καταστούν επισκέψιμα και επιδεικτικά (όπως μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια)
- **ΔΡΑΣΗ L323-3:** Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση τοπίου της υπαίθρου (όπως αποκατάσταση περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών, δένδροφυτεύσεις με ενδημικά είδη)
- **ΔΡΑΣΗ L323-4:** Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για μετατροπή τους σε μουσεία-συλλογές-εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά

2.2 Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός και οι αντίστοιχες πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης των δράσεων στις οποίες αναφέρεται η παρούσα πρόσκληση είναι ενδεικτικά ως εξής:

ΥΠΟ-ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (ευρώ)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (Κοινοτική & Εθνική συμμετοχή) (ευρώ)	
L123	L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	1.541.350,00	770.675,00
L312	L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	80.000,00	40.000,00
	L312-2	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	196.990,00	98.495,00
	L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση.	339.240,00	169.620,00
L313	L313-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	460.000,00	230.000,00
	L313-8	Ιδρύσεις επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)	40.000,00	20.000,00
L321	L321-1	Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγχειρίσματα έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	47.084,81	47.084,81
	L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.	20.276,87	20.276,87
L323	L323-2β	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία είχαν παραγωγική δραστηριότητα μόνο κατά το παρελθόν και ενισχύονται ώστε να καταστούν επισκέψιμα και επιδεικτικά (όπως μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια)	207.717,08	155.787,81

	L323-3	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση τοπίου της υπαίθρου (όπως αποκατάσταση περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών, δενδροφυτεύσεις με ενδημικά είδη)	40.000,00	40.000,00
	L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για μετατροπή τους σε μουσεία-συλλογές-εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά	49.999,69	49.999,69
ΣΥΝΟΛΑ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ			3.022.658,45	1.641.939,18

Το ανώτατο επιλέξιμο κόστος ανά δράση καθώς και τα ποσοστά ενίσχυσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Τα ανωτέρω ποσά δύναται να αναμορφώνονται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) κατόπιν έγκρισης από την Ε.Υ.Ε. ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα τροποποιήσεων του τοπικού προγράμματος με μεταφορά πιστώσεων μεταξύ των δράσεων και β) κατόπιν κατανομής πρόσθετων πιστώσεων στο τοπικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

2.3 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

2.4 Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας πρόσκλησης αποτελούν τα εξής Παραρτήματα:

I. Ενημερωτικό Δελτίο με υλικό σχετικά με το περιεχόμενο, τις περιοχές εφαρμογής, τους δυνητικούς δικαιούχους των προκηρυσσόμενων δράσεων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

II. Υπόδειγμα αίτησης και του φακέλου υποψηφιότητας που πρέπει να συμπληρωθούν από τους ενδιαφερόμενους (υποψήφιους δικαιούχους), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Στο υπόδειγμα αναφέρονται μεταξύ άλλων τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν.

III. Κριτήρια Επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

IV. Κριτήρια Επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

V. Πίνακας Τιμών Μονάδας για κατασκευαστικές εργασίες, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

VI. Το Θεσμικό Πλαίσιο του Προγράμματος. Η με αριθμό 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), όπως τροποποιήθηκε με την αρ. 6102/02-05-2012 απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης - Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η με αρ. 2974/710/8-4-2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού), όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 3427/722/9-6-2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Πολιτισμού & Τουρισμού (ΦΕΚ 894/Β/22.6.2010), η αριθμ. 1577/22-7-10 Απόφαση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων όπως τροποποιήθηκε με τις υπ. αρ. 1577/22-07-2010, 2463/01-04-2011, 3751/16-3-2012 και 16254/23-11-2012 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, (μόνο σε ηλεκτρονική μορφή-CD)

VII. Το εγκεκριμένο, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, τοπικό πρόγραμμα προσέγγισης LEADER της ΟΤΔ και τις τροποποιήσεις αυτού, σε ηλεκτρονική μορφή (CD).

Άρθρο 3

Διάρκεια εφαρμογής τοπικού προγράμματος

Η καταληκτική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών των έργων του τοπικού προγράμματος είναι η 31η Δεκεμβρίου 2015.

Άρθρο 4

Ενημέρωση υποψηφίων δικαιούχων και παραλαβή πρόσκλησης

Η παρούσα πρόσκληση και τα Παραρτήματα αυτής διατίθενται, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, στα γραφεία της Ο.Τ.Δ. στο Λεβίδι Αρκαδίας, Δ/ση: Παλαιό Διδακτήριο όπισθεν Δημαρχείου, τηλ. 27960-22051 και 22052, κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Για την παραλαβή της δεν προβλέπεται κόστος. Επίσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ.: www.anvope.gr.

Περίληψη της πρόσκλησης έχει σταλεί προς δημοσίευση στον τοπικό τύπο και συγκεκριμένα στις παρακάτω ημερήσιες τοπικές εφημερίδες:

- α) Για το Νομό ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ : Εφημερίδα «Αργολίδα»
- β) Για το Νομό ΑΡΚΑΔΙΑΣ : Εφημερίδα «Καθημερινά Νέα»
- γ) Για το Νομό ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ : Εφημερίδα «Ημερησία» Κορίνθου

Άρθρο 5

Διευκρινήσεις πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Πληροφορίες

5.1 Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., αποκλειστικά εγγράφως.

5.2 Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινήσεις σχετικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα παρέχονται από την Ο.Τ.Δ. το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνία υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής).

5.3 Οι ως άνω έγγραφες διευκρινήσεις αναρτώνται υποχρεωτικά και στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ. στην ως άνω προθεσμία.

5.4 Μετά την υποβολή των προτάσεων, διευκρινήσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της παρούσας πρόσκλησης από τους υποψηφίους δικαιούχους δε γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Άρθρο 6

Χρόνος και Τόπος υποβολής προτάσεων

6.1 Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων είναι η:

Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου 2013 και ώρα 16.00

6.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Ο.Τ.Δ. στο Λεβίδι Αρκαδίας, Δ/ση: Παλαιό Διδακτήριο όπισθεν Δημαρχείου (ΤΚ. 220 02), είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, με την ένδειξη «Για την πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος του τοπικού προγράμματος της Ο.Τ.Δ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ)»

6.3 Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά θα πρέπει ο φάκελος της πρότασης να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. **Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.**

6.4 Σε κάθε υποβαλλόμενη πρόταση δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

6.5 Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων είναι δυνατόν να παρατείνεται από την ΟΤΔ το πολύ μία φορά και για χρονικό διάστημα έως ένα μήνα με ταυτόχρονη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα. Η εν λόγω ημερομηνία μπορεί να παραταθεί έως ένα μήνα ακόμη σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, και μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα. Για την παράταση τηρείται ο τρόπος δημοσίευσης της παρ. 5 του άρθρου 17 της με αρ. 401 /2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30–03–2010), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

6.6. Η ΟΤΔ απευθύνει εκ νέου πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε περίπτωση που έχει διαθέσιμες πιστώσεις και εφόσον:

- α) δεν έχει συγκεντρώσει αξιολογες προτάσεις από δυνητικούς δικαιούχους ή
- β) έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την καταληκτική ημερομηνία της τελευταίας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συγκεκριμένη δράση/εις ή
- γ) εκτιμά ότι σε αυτό το χρονικό διάστημα του ενός έτους έχει μεταβληθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή.

Άρθρο 7 **Περιεχόμενο προτάσεων**

7.1 Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλλουν συμπληρωμένο σφραγισμένο «φάκελο υποψηφιότητας», σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας, στην ελληνική γλώσσα. Ο φάκελος υποψηφιότητας συνοδεύεται από επιστολή-αίτηση του υποψηφίου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας.

Προτάσεις, οι οποίες δεν ακολουθούν το υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας και της αίτησης απορρίπτονται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

7.2 Ο φάκελος υποβάλλεται έντυπα σε 2 αντίγραφα (ένα εκ των οποίων είναι το πρωτότυπο, το οποίο φέρει σε κάθε σελίδα ένδειξη σφραγίδας “ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ”) και επιπλέον σε ηλεκτρονική μορφή (CD). Σε περίπτωση αντίθεσης υπερισχύει το έντυπο “πρωτότυπο”.

7.3 Μετά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην Ο.Τ.Δ. δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίηση του περιεχομένου του.

Άρθρο 8

Αξιολόγηση προτάσεων

8.1 Η αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER.

Η επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων αποτελείται αποκλειστικά από προσωπικό που απασχολείται στην Αναπτυξιακή Εταιρεία με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή σχετική σύμβαση έργου. Κατ' εξαίρεση μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κ.λπ., σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας δεν επαρκεί.

Σε κάθε περίπτωση, η σύνθεση της επιτροπής θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο είδος και τις απαιτήσεις των προκηρυσσόμενων δράσεων, ενώ είναι δυνατή η συγκρότηση περισσότερων επιτροπών αξιολόγησης για διαφορετικές δράσεις.

8.2 Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης. Τα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται οι προτάσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του μέτρου 41 του τοπικού προγράμματος είναι σύμφωνα με αυτά για τα οποία γνωμοδοτεί η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 78(α) του Καν. 1698/2005.

Τα κριτήρια είναι αυτά που αναφέρονται αναλυτικά στα Παραρτήματα III και IV της παρούσας. Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίσουν όλα ή κάποιο από τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων σύμφωνα με τα Παραρτήματα III και IV αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.

8.3 Στην περίπτωση που το φυσικό αντικείμενο υποψήφιας πρότασης περιλαμβάνει ενέργειες διαφορετικών δράσεων (για παράδειγμα υποδομές διανυκτέρευσης και εστίασης), αυτή αξιολογείται και εντάσσεται στη δράση εκείνη, στην οποία αντιστοιχεί η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα της πρότασης. Διευκρινίζεται ότι και στην περίπτωση αυτή το συνολικό κόστος της πρότασης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο προϋπολογισμού της δράσης με την μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα.

8.4 Για κάθε προκηρυσσόμενη δράση, η επιτροπή αξιολόγησης εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, καταγράφει σε Δελτίο Αξιολόγησης το αποτέλεσμα της αξιολόγησης με σχετική αναλυτική τεκμηρίωση ανά κριτήριο και συντάσσει πρακτικό, στο οποίο περιλαμβάνεται πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων, με συνημμένα τα σχετικά Δελτία Αξιολόγησης.

8.5 Στη συνέχεια, η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί της αξιολόγησης βάσει της ως άνω γνωμοδότησης της επιτροπής αξιολόγησης. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

8.6 Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, προκειμένου αυτή να πραγματοποιήσει δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο (στο πλαίσιο του συστήματος εποπτείας) επί της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

8.7 Μετά την ολοκλήρωση του δειγματοληπτικού ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στην ΟΤΔ η οποία οφείλει να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες προσαρμογές, τροποποιώντας ανάλογα την απόφαση της παραγράφου 8.5. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει καμία αλλαγή από τον δειγματοληπτικό έλεγχο, δεν απαιτείται νέα απόφαση της ΕΔΠ LEADER αλλά η ΟΤΔ αναλαμβάνει την

υποχρέωση να ενημερώσει σχετικά την ΕΔΠ LEADER, με ταυτόχρονη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα.

8.8 Στη συνέχεια η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή στον κάθε υποψήφιο την απόφαση της ΕΔΠ LEADER συμπεριλαμβανομένου του πίνακα κατάταξης της συγκεκριμένης δράσης, καθώς και το αναλυτικό δελτίο αξιολόγησης της πρότασής του. Στην επιστολή αναφέρεται και η προθεσμία υποβολής ενστάσεων, **για τις οποίες ισχύουν τα διαλαμβανόμενα παρακάτω στο Άρθρο 9**. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ, τοιχοκολλούνται στην έδρα της και δημοσιεύονται σε μία τοπική εφημερίδα, εφόσον υπάρχει.

8.9 Το συνολικό διάστημα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων έως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της ΕΔΠ LEADER της παραγράφου 8.5 ανωτέρω δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90 ημέρες.

8.10 Κατά την αξιολόγηση της πρότασης του δυνητικού δικαιούχου από την ΟΤΔ εξετάζεται ο προτεινόμενος προϋπολογισμός σε σχέση με τα αντίστοιχα κριτήρια, ενώ για έργα για τα οποία δεν απαιτείται σύμφωνα με τη νομοθεσία η εφαρμογή επίσημων αναλυτικών τιμολογίων λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) Για κατασκευαστικές εργασίες, η ΟΤΔ καταρτίζει πίνακα τιμών μονάδας ανά είδος εργασίας, ο οποίος περιλαμβάνεται στο πλαίσιο της παρούσας προκήρυξης για την επιλογή έργων και δικαιούχων στο πλαίσιο του μέτρου 41 και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα. Ο πίνακας δύναται να αναπροσαρμόζεται και σε κάθε περίπτωση εγκρίνεται από την ΕΔΠ LEADER. Τυχόν αποκλίσεις των τιμών αυτών σε έργα του τοπικού προγράμματος μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνο σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

β) Για τις λοιπές ενέργειες η ΟΤΔ αξιολογεί το κόστος με βάση τις σχετικές προσφορές που περιλαμβάνονται στο φάκελο υποψηφιότητας, εκτός από τις περιπτώσεις που τεκμηριώνεται η μοναδικότητα του προϊόντος. Η ΟΤΔ διενεργεί έρευνα αγοράς όπου απαιτείται.

γ) Για να γίνουν αποδεκτές περιπτώσεις ιδιοκατασκευών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα, το εύλογο κόστος σε σχέση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους και τις συνθήκες της αγοράς. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία που σχετίζεται με την κατασκευή και τη διάθεση στην αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης πρέπει να έχει συνταχθεί με βάση ακριβή προμετρητικά στοιχεία ποσοτήτων εργασιών και προμηθειών, των οποίων η υποβολή είναι υποχρεωτική.

Σε κάθε περίπτωση, τυχόν περικοπές από την ΟΤΔ επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού του δυνητικού δικαιούχου, θα πρέπει να είναι πλήρως τεκμηριωμένες και να αποτυπώνονται στο σχετικό Δελτίο αξιολόγησης.

8.11 Ο προϋπολογισμός που διαμορφώνεται μετά την ανωτέρω εξέταση αποτελεί τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου, ο οποίος αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ και στη σύμβαση της ΟΤΔ με τον δικαιούχο. **Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Οποιαδήποτε σχετική αύξηση βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο.** Για τις περιπτώσεις δημοπράτησης ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου που αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης και στη σχετική σύμβαση (εφόσον αυτή έχει υπογραφεί) τροποποιείται αφού αφαιρεθεί το ποσό της έκπτωσης.

8.12 Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της πρότασης περιλαμβάνονται κατασκευαστικές εργασίες η αρμόδια για την αξιολόγηση επιτροπή μπορεί, εφόσον η ΟΤΔ το κρίνει σκόπιμο, να πραγματοποιήσει επίτοπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης

του έργου προκειμένου να διαπιστωθεί η υφισταμένη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας.

8.13 Η ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας, επιτροπές και μέλη αυτών, στελέχη της εταιρείας) δεν επιτρέπεται να απαιτήσει οποιαδήποτε αμοιβή από τους υποψήφιους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους.

8.14 Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει από τους υποψηφίους διευκρινίσεις μόνο επί ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων και σε καμία περίπτωση συμπλήρωση αυτών ή νέων δικαιολογητικών.

Άρθρο 9 **Υποβολή ενστάσεων**

9.1 Η προθεσμία υποβολής των ενστάσεων είναι 15 ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και 10 ημερολογιακές ημέρες από την αποδεδειγμένη παραλαβή, από τον υποψήφιο, της συστημένης επιστολής της παραγράφου 8.8 του Άρθρου 8 της παρούσας. Διευκρινίζεται ότι ως ημερομηνία προσωπικής κοινοποίησης των αποτελεσμάτων σε κάθε υποψήφιο, από την οποία αρχίζει η ως άνω προθεσμία 15 ημερών για υποβολή ένστασης, νοείται η ημερομηνία ταχυδρόμησης προς αυτόν της συστημένης επιστολής, με τα αποτελέσματα της δράσης στην οποία έχει καταταχθεί το επενδυτικό του σχέδιο, σύμφωνα με την παράγρ. 8.3 Άρθρου 8 της παρούσας. Κατ' εξαίρεση, οι προθεσμίες αυτές μπορεί να μην τηρηθούν, εφόσον όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τη συγκεκριμένη δράση δηλώσουν υπεύθυνα στην ΟΤΔ ότι δεν προτίθενται να υποβάλουν ένσταση.

9.2 Οι ενστάσεις των υποψηφίων δικαιούχων εξετάζονται από επιτροπή ενστάσεων, που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER.

Η σύνθεση της επιτροπής ενστάσεων των δυνητικών δικαιούχων είναι αντίστοιχη με αυτή της επιτροπής αξιολόγησης. Τα μέλη της επιτροπής ενστάσεων δεν μπορούν να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση της πρότασης του συγκεκριμένου δυνητικού δικαιούχου.

Η εν λόγω επιτροπή συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνεται αναλυτικά η αιτιολογημένη γνωμοδότησή της επί όλων των αιτιάσεων των υποβληθεισών ενστάσεων.

9.3 Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων από την επιτροπή, η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί των ενστάσεων με βάση τη γνωμοδότηση της επιτροπής ενστάσεων. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής, η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

9.4 Η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή την ως άνω απόφαση της ΕΔΠ LEADER, καθώς και τα πρακτικά της επιτροπής ενστάσεων στους ενδιαφερόμενους της δράσης στην οποία εντάσσεται η πρόταση. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων, όπως διαμορφώνεται μετά την εξέταση των ενστάσεων, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ και τοιχοκολλούνται στην έδρα της, ενώ αποστέλλονται και στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα προς ενημέρωσή της.

Άρθρο 10

Ένταξη έργου στον Άξονα 4 του ΠΑΑ – Υπογραφή σύμβασης με την Ο.Τ.Δ.

10.1 Η ένταξη των έργων πραγματοποιείται για όσες εκ των προτάσεων επαρκούν οι διαθέσιμες πιστώσεις ανά δράση κατά τη φθίνουσα σειρά της οριστικής βαθμολογίας τους.

10.2 Μετά την οριστικοποίηση των προς ένταξη έργων, η ΟΤΔ συντάσσει και αποστέλλει Τεχνικά Δελτία Έργων στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, προκειμένου μετά την εξέτασή τους να ενσωματωθεί λίστα δικαιούχων σε Απόφαση Ένταξης/Χρηματοδότησης στον Άξονα 4 του ΠΑΑ.

10.3 Μετά την έκδοση της ανωτέρω Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης, η ΟΤΔ καλεί τους δικαιούχους που περιλαμβάνονται σε αυτήν για υπογραφή σύμβασης αποστέλλοντάς τους σχετικό σχέδιο. Σε κάθε περίπτωση **η σύμβαση υπογράφεται εντός 90 ημερών από την ημερομηνία ανάρτησης της Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης στο δικτυακό τόπο του Προγράμματος «Διαύγεια» και εντός 5 ημερών από την υπογραφή της κοινοποιείται ηλεκτρονικώς στην ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα.»**

Το ανωτέρω χρονικό διάστημα δύναται να παρατείνεται έως 150 ημέρες από την ΟΤΔ, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του δικαιούχου. Η εν λόγω ημερομηνία μπορεί να παραταθεί έως ένα μήνα ακόμη σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιπτώσεων και μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα).

Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων για την υπογραφή της σύμβασης, το έργο απεντάσσεται.

10.4 Κατά την υπογραφή της σύμβασης πρέπει να εξασφαλίζεται η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας 2.5, 2.10, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.9, 3.10, 3.12 (ενώ η πλήρωση του κριτηρίου επιλεξιμότητας 3.13 θα ελέγχεται σε κάθε αίτημα πληρωμής του τελικού δικαιούχου, σε σχέση με την αντίστοιχη ίδια συμμετοχή). **Για το λόγο αυτό, υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τα ανωτέρω, τα οποία πρέπει να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα.** Οι υπεύθυνες δηλώσεις περί μη πτώχευσης, λύσης και εκκαθάρισης θα πρέπει να αντικατασταθούν από τα σχετικά πιστοποιητικά, ως ακολούθως:

α) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, **έκδοσης μεταγενέστερης της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης του έργου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα**, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό,

β) Σε περίπτωση νομικού προσώπου, πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, **έκδοσης μεταγενέστερης της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης του έργου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα**, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και, επίσης, ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται ότι επί ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών τα προαναφερόμενα πιστοποιητικά λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας, στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Επί ημεδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) και προσωπικών εταιρειών (ΟΕ και ΕΕ) το πιστοποιητικό λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδεται από το αρμόδιο τμήμα του Πρωτοδικείου της έδρας της επιχείρησης.

10.5 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι **φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος.**

10.6 Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει κατά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του δικαιούχου με την Ο.Τ.Δ. να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ'εξάιρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε για την αγορά του ακινήτου επί του οποίου θα υλοποιηθεί η επένδυση,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση πίστωσης που χορηγήθηκε για την συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οποία εντάσσεται η προεγκριθείσα επένδυση,
- η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή.

10.7 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου γενικής χρήσης (έκδοσης μεταγενέστερης της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης του έργου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα) εκ του οποίου να προκύπτει πως δεν έχει αμετάκλητα καταδικαστεί για αδίκημα που σχετίζεται με την επαγγελματική του δραστηριότητα ή για οικονομικό αδίκημα. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση λοιπών Νομικών Προσώπων, ο περιορισμός ισχύει για τον Πρόεδρο ή/και το Δ/ντα Σύμβουλο ή/και το διαχειριστή ή/και το νόμιμο εκπρόσωπο (ΦΕΚ νομίμου εκπροσώπου).

10.9 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος (αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς) θα πρέπει να υποβάλει κατά περίπτωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά (έκδοσης μεταγενέστερης της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης του έργου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα),

- συμβόλαιο μεταβίβασης – αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ή σύμβαση χρησιδανείου ή παραχώρησης χρήσης αντίστοιχα στην περίπτωση που προσκομίσθηκε προσύμφωνο.
- πιστοποιητικό ιδιοκτησίας και μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

Άρθρο 11

Όροι και προϋποθέσεις υλοποίησης έργων

11.1 Η υλοποίηση των έργων του τοπικού προγράμματος πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του έργου και τη φύση του δικαιούχου νομοθεσία, τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις των συμβάσεων του υπογράφονται μεταξύ Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ΟΤΔ και μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχων.

11.2 Η ΟΤΔ δεν μπορεί να είναι δικαιούχος έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41 του τοπικού προγράμματος.

11.3 Τα πρόσωπα που απασχολεί η ΟΤΔ (Αναπτυξιακή Εταιρεία) με σύμβαση εργασίας ή έργου δεν αποδέχονται άμεσα ή έμμεσα από το δικαιούχο την ανάθεση του συνόλου ή μέρους έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41.

11.4 Στο πλαίσιο του μέτρου 41 **οι μέτοχοι της ΟΤΔ έχουν δυνατότητα ένταξης έργων, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της**

δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών και άλλους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, η δημόσια δαπάνη των οποίων **δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30%** της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (μέτρο 41). Ωστόσο, **η δημόσια δαπάνη έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25%** της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.6 Η ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών συμπίπτει με αυτή της έγκρισης του τοπικού προγράμματος από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Ειδικότερα, για το μέτρο 41 **ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης του δικαιούχου στην ΟΤΑ. Για τα υπομέτρα L123α, L321, L322, L323, καθώς και για τις παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα του υπομέτρου L313 μπορούν να γίνουν αποδεκτές αμοιβές εκπόνησης μελετών και έκδοσης αδειών και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.**

11.7 Τα έργα θα πρέπει να εκτελούνται χωρίς παρεκκλίσεις από την εγκεκριμένη από την ΟΤΑ μελέτη, όπως αυτή περιλαμβάνεται στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΑ και δικαιούχου και τηρώντας όλες τις επίσημες προδιαγραφές που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Σε περίπτωση που, κατά την υλοποίηση, υπάρξει αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης πρέπει, προκειμένου να συνεχιστεί η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την ΟΤΑ η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα του έργου, καθώς και τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής του. Η αύξηση του αρχικά εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν είναι αποδεκτή. Οποιαδήποτε υπέρβαση του αρχικού προϋπολογισμού αιτιολογημένη ή μη, όπως αυτός προσδιορίζεται στη σχετική σύμβαση, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο και δεν μπορεί να οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου του επιλέξιμου για κάθε μέτρο προϋπολογισμού. Τροποποιήσεις που αφορούν στο χρονοδιάγραμμα, θα λαμβάνουν υπόψη τις προθεσμίες, το χρονοδιάγραμμα και τους γενικούς κανόνες του ΠΑΑ.

Μετά την έγκριση της σχετικής τροποποίησης από την ΟΤΑ, εφόσον δεν απαιτείται τροποποίηση Τεχνικού Δελτίου Έργου υπογράφεται τροποποιητική σύμβαση με το δικαιούχο και κοινοποιείται ηλεκτρονικώς στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Εφόσον η τροποποίηση προκαλεί αλλαγές στο Τεχνικό Δελτίο Έργου η ΟΤΑ τροποποιεί αντίστοιχα το Τεχνικό Δελτίο Έργου και υποβάλλει σχετικό αίτημα στην της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα για έγκριση προκειμένου στη συνέχεια να προχωρήσει σε τροποποιητική σύμβαση με το δικαιούχο και να ενημερώσει σχετικά την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) επιφέρει αντίστοιχη μείωση των ποσών ενίσχυσης. Ο περιορισμός ισχύει ανεξάρτητα αν ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα από τα προβλεπόμενα.

11.8 Τα ενισχυόμενα έργα πρέπει:

i) για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την απόφαση ένταξης της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα να μην υποστούν σημαντική τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 του Καν (ΕΚ) 1698/2005,

ii) για διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER, σύμφωνα με το άρθρο 13

του Καν(ΕΚ) 800/2008,

iii) για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για παρεμβάσεις εκτός ΜΜΕ και για παρεμβάσεις του υπομέτρου 123α να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου του ΠΑΑ.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ενδεχόμενη τροποποίηση εντάσσεται στο πλαίσιο των σημείων (i), (ii) & (iii) ανωτέρω, το σχετικό αίτημα, με εξαίρεση την τροποποίηση της μελέτης της παραγράφου 11.7 ανωτέρω, υποβάλλεται προς εξέταση στην ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα. Σε κάθε περίπτωση το οποιασδήποτε φύσης οικονομικό όφελος προσπορίζεται ο δικαιούχος από τις εν λόγω τροποποιήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ίδιας συμμετοχής του. Σε περίπτωση μεταβίβασης παγίων περιουσιακών στοιχείων του έργου που έχουν επιχορηγηθεί θα πρέπει να αντικαθίστανται άμεσα από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δε δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του έργου.

iv) να μην έχουν χρηματοδοτηθεί παράτυπα από δυο διαφορετικές εθνικές ή κοινοτικές πηγές.

Στις περιπτώσεις μη τήρησης των ανωτέρω επιβάλλεται ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

11.9 Στην περίπτωση ΜΜΕ, ο δικαιούχος υποχρεούται εντός ενός έτους από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου του να καλύψει τις θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στη σύμβαση με την ΟΤΔ, τις οποίες οφείλει να διατηρήσει για διάστημα τουλάχιστον ενός έτους. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται αναλογική επιστροφή της επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

11.10 Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων τηρούνται τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) ως προς την προέγκριση δημοπράτησης, προέγκριση σύμβασης και προέγκριση τροποποίησης σύμβασης - ΑΠΕ.

11.11 Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου δύναται να ανακληθεί η απόφαση έγκρισής του και η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΣΔΕ του ΠΑΑ. Αντίστοιχα, δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης της παραγράφου 10.2 του άρθρου 10 της παρούσας.

11.12 Για επενδύσεις συνολικού κόστους μεγαλύτερου των 50.000,00 € ο δικαιούχος τοποθετεί επεξηγηματική πινακίδα. Στους τόπους εκτέλεσης έργων υποδομής, το συνολικό κόστος των οποίων υπερβαίνει τις 500.000,00 € τοποθετούνται διαφημιστικά πλαίσια. Επεξηγηματικές πινακίδες τοποθετούνται επίσης στις εγκαταστάσεις των ΟΤΔ. Υποδείγματα των διαφημιστικών πλαισίων και επεξηγηματικών πινακίδων χορηγεί η ΟΤΔ.

11.13 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν πλήρη φάκελο του έργου στον οποίο να περιέχονται:

- η αίτηση ενίσχυσης, ο φάκελος υποψηφιότητας, η απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ, η Απόφαση Ένταξης της ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα, η σύμβαση με την ΟΤΔ,
- οι εγκεκριμένες μελέτες,
- οι βεβαιώσεις και άδειες νομιμότητας υλοποίησης και λειτουργίας,
- τα έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
- οι επιμετρήσεις από τον επιβλέποντα μηχανικό του έργου (ή τεχνική υπηρεσία), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
- τα πρωτότυπα εξοφληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα των δαπανών, τα οποία φέρουν υποχρεωτικά την ειδική σφραγίδα της ΟΤΔ,

- τα Αιτήματα Πληρωμής του δικαιούχου και τα Πρακτικά Διοικητικού Ελέγχου της ΟΤΔ (προκαταβολών και δαπανών),
- τα παραστατικά έγγραφα είσπραξης του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης (αθεώρητο τιμολόγιο),
- ο,τιδήποτε άλλο σχετίζεται με την υλοποίηση του έργου.

11.14 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τα κατάλληλα παραστατικά προκειμένου να μπορεί να επαληθευτεί η ύπαρξη και η ακρίβεια των πληρωμών, να αποδέχονται τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Κράτους και της Ε.Ε. και να παρέχουν πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία. Τα παραστατικά που αφορούν στις χρηματοδοτούμενες δαπάνες θα πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η τελική πληρωμή του ΠΑΑ 2007-2013 από τον Οργανισμό Πληρωμών.

Επιπλέον, σε περίπτωση παρατυπιών ή παραλείψεων, τα ανωτέρω παραστατικά πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο τα ποσά ανακτώνται πλήρως από το δικαιούχο και πιστώνονται στο ΕΓΤΑΑ ή κατά το οποίο καθορίζονται οι οικονομικές επιπτώσεις της μη ανάκτησης βάσει του ΚΑΝ (ΕΚ) 1290/2005.

11.15 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Β.Σ. και Ε.Γ.Λ.Σ σχετικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Αν, δηλαδή, υποχρεούνται στη τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας, υποχρεωτικά τηρούν και παρακολουθούν την υλοποίηση του επενδυτικού τους σχεδίου καθώς και τις επιχορηγήσεις με ιδιαίτερη λογιστική μερίδα στα βιβλία τους, με τις κατάλληλες λογιστικές αποτυπώσεις των στοιχείων εκ των εγγράφων παραστατικών. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτυπώνουν καταχωρώντας τα στοιχεία των εγγράφων παραστατικών με τέτοιο τρόπο, ώστε να προκύπτουν ευχερώς και διακριτά οι δαπάνες και οι αντίστοιχες επιχορηγήσεις που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο.

Εσφαλμένα ή και πλαστά λογιστικά στοιχεία ή η απουσία λογιστικών στοιχείων, συνιστούν, κατά περίπτωση, σημαντικές παρατυπίες και επιφέρουν ενδεχομένως δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

11.16 Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που προμηθεύεται ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι καινούργιος και αμεταχειριστός. Για το σκοπό αυτό μαζί με το παραστατικό αγοράς θα πρέπει να προσκομιστεί σχετική βεβαίωση από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή όπου να αναγράφεται ρητά ο σχετικός αριθμός παραστατικού, ο τύπος του εξοπλισμού και ο σειριακός αριθμός του μηχανήματος, ή τα στοιχεία αυτά να αναγράφονται στο παραστατικό.

11.17 Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται κατά το αίτημα πληρωμής εκτός των άλλων και το απαιτούμενο προτιμολόγιο (Proforma Invoice) και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα, δηλαδή:

- Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμματίου είσπραξης, όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού
- Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.

11.18 Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων η δαπάνη εκπόνησης της σχετικής μελέτης μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν.3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.

11.19 Ως προς τα μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα (διευθετήσεις χειμάρρων, αντιπλημμυρικά, ανασχετικά φράγματα, θυροφράγματα, ταμιευτήρες άρδευσης) που εντάσσονται στη δράση L321-1, φορέας λειτουργίας θα είναι ο Δήμος (σε περίπτωση που δεν υφίσταται ΤΟΕΒ) διαφορετικά αν είναι σε ζώνη ευθύνης του ΤΟΕΒ θα είναι ο ΤΟΕΒ. Σε περίπτωση που φορέας λειτουργίας θα είναι ο Δήμος ή Κοινότητα και με το δεδομένο ότι πιθανόν να μην έχει συντάξει Κανονισμό Άρδευσης, τότε θα αναφέρει στο Τεχνικό Δελτίο και στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου ότι «δεσμεύεται να εκπονήσει Κανονισμό Άρδευσης και να τηρήσει τους Περιβαλλοντικούς Όρους».

Άρθρο 12 **Καταβολή ενίσχυσης στο δικαιούχο**

12.1 Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων του μέτρου 41 είναι καταρχήν αρμοδιότητα της ΟΤΔ, η οποία πρέπει να συντονίζει το τοπικό πρόγραμμα και τους εμπλεκόμενους φορείς σε όλα τα επίπεδα.

12.2 Η ΟΤΔ διενεργεί διοικητικούς ελέγχους σε όλα τα αιτήματα πληρωμής δαπανών των δικαιούχων του μέτρου 41 σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 33.1 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006. Ο διοικητικός έλεγχος που διενεργεί η ΟΤΔ περιλαμβάνει την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, της αληθούς πραγματοποίησης των δαπανών που περιλαμβάνει το αίτημα πληρωμής, την επαλήθευση της ολοκληρωμένης ενέργειας σε σχέση με την ενέργεια για την οποία ζητήθηκε και χορηγήθηκε η ενίσχυση. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της ΟΤΔ, συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER επιτροπή με την ονομασία: "Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER".

Αρμοδιότητες της επιτροπής στο πλαίσιο αυτό είναι κυρίως:

- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής δαπανών των δικαιούχων με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά, λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
- η επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης του έργου σε κάθε αίτημα πληρωμής δαπανών, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για κατασκευαστικές εργασίες, προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού,
- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων προκαταβολών των δικαιούχων,
- η σύνταξη των Πρακτικών Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολών και Δαπανών, στα οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος ελέγχου,
- η συμπλήρωση και υποβολή στην ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα των Δελτίων Παρακολούθησης των έργων.

12.3 Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) στελέχη του υπηρεσιακού πυρήνα της ΟΤΔ, πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης. Προκειμένου για πιστοποίηση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες, το ένα μέλος της επιτροπής θα πρέπει να έχει ειδικότητα μηχανικού ΠΕ/ΤΕ. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς, όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κ.λπ., σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας δεν επαρκεί.

12.4 Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στους δικαιούχους γίνεται από την ΟΤΔ κατόπιν σχετικού αιτήματος πληρωμής, τμηματικά και ανάλογα με τη φύση του έργου, τον προϋπολογισμό του και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Τα στάδια και ο τρόπος τμηματικής καταβολής της αναλογούσας ενίσχυσης καθορίζονται στα πλαίσια της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου. Η κατά τα ανωτέρω καταβολή της ενίσχυσης γίνεται εντός προθεσμίας **δύο (2) μηνών** από την υποβολή του σχετικού αιτήματος πληρωμής, εφόσον το αίτημα είναι πλήρες και εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ΟΤΔ. Κατ' εξαίρεση, η ως άνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί, στην περίπτωση που το σχετικό αίτημα του δικαιούχου αποτελεί

αντικείμενο δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα σύμφωνα με την παράγραφο 12.14 κατωτέρω.

12.5 Οι δικαιούχοι **δύνανται να υποβάλλουν ένα (1) έως πέντε (5) αιτήματα πληρωμής δαπανών**, ανάλογα με τη φύση του έργου και τον προϋπολογισμό του. Το τελευταίο αίτημα πληρωμής ισοδυναμεί με αποπληρωμή και παραλαβή του έργου.

12.6 Για τα έργα των υπομέτρων L123, L311, L312, L313 (για τις παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας) είναι δυνατή, κατόπιν σχετικού αιτήματος του δικαιούχου, **η χορήγηση προκαταβολής, η οποία δε θα υπερβαίνει το 50% της Δημόσιας Δαπάνης, με την προϋπόθεση προσκόμισης από το δικαιούχο εγγυητικής επιστολής η οποία αντιστοιχεί στο 110% της προκαταβολής.**

Το αίτημα του δικαιούχου για χορήγηση προκαταβολής δεν περιλαμβάνεται στον αριθμό των αιτημάτων πληρωμής δαπανών της παραγράφου 12.5 ανωτέρω.

Το αίτημα πληρωμής προκαταβολής συνοδεύεται επίσης από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.).

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΟΠΕΚΕΠΕ και επιστρέφεται μετά την έγκριση και εισαγωγή στο ΟΠΣΑΑ από την ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα του Δελτίου Παρακολούθησης του έργου, με το οποίο το σύνολο της δημόσιας δαπάνης του έργου που έχει εισαχθεί στο ΟΠΣΑΑ ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής που έχει καταβληθεί στο δικαιούχο, και την ολοκλήρωση του Ελέγχου Εποπτείας του φακέλου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 12.7 κατωτέρω ή σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί πιστοποίηση για ποσό Δημόσιας Δαπάνης τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής καταπίπτει η εγγυητική επιστολή.

Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER προβαίνει σε έλεγχο του αιτήματος προκαταβολής και συντάσσει Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής.

12.7 Ο δικαιούχος, το αργότερο εντός δώδεκα μηνών (12) από την υπογραφή της σύμβασής του με την ΟΤΔ, **θα πρέπει να υποβάλλει στην ΟΤΔ αίτημα πληρωμής για επιλέξιμες δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.**

Για τα έργα στα οποία η ενίσχυση καταβάλλεται εφάπαξ το σχετικό αίτημα πληρωμής θα πρέπει να υποβάλλεται από το δικαιούχο εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων το ανωτέρω διάστημα ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης ανάθεσης μεταξύ δικαιούχου και αναδόχου.

Σε περιπτώσει πλήρως αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες που θα υποβάλλονται και θα εξετάζονται από την ΟΤΔ θα χορηγείται παράταση για διάστημα το πολύ έξι (6) μηνών, λαμβάνοντας υπόψη και το χρονοδιάγραμμα, τις προθεσμίες και τους σχετικούς κανόνες του ΠΑΑ. Με την παρέλευση και του χρονικού διαστήματος της ως άνω εγκριθείσας παράτασης, κατά την οποία ο δικαιούχος δεν υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, το έργο θα απεντάσσεται.

12.8 Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου **συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.), εφόσον αυτές δεν έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο τυχόν αιτήματος προκαταβολής.** Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων το πρώτο αίτημα πληρωμής, εκτός

των ανωτέρω, συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν στις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Κάθε αίτημα πληρωμής του δικαιούχου, πλην της προκαταβολής, συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

- **επιμετρήσεις εργασιών** και λογαριασμό υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή την τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
- **εξοφληθέντα παραστατικά** των δαπανών σε πρωτότυπο,
- **αντίγραφο του σχετικού λογιστικού βιβλίου** από το οποίο προκύπτει η εγγραφή της επιχορήγησης, που έχει ήδη καταβληθεί, καθώς και των παραστατικών δαπανών.

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρονται σε κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών.

Με το τελευταίο αίτημα του δικαιούχου για τη χορήγηση της αποπληρωμής του έργου υποβάλλονται, εκτός των άλλων, οι απαιτούμενες, κατά περίπτωση, άδειες των αρμόδιων αρχών που εξασφαλίζουν τη νομιμότητα λειτουργίας.

12.9 Το αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου ελέγχεται από την Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER, η οποία προβαίνει στη σύνταξη πρακτικού σύμφωνα με την παράγραφο 12.2 ανωτέρω. Το πρακτικό αυτό λαμβάνει αύξοντα αριθμό και ημερομηνία έκδοσης και τηρείται στο αρχείο του δικαιούχου και της ΟΤΑ.

Παράλληλα, η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER σφραγίζει όλα τα ελεγχθέντα και παραδεκτά πρωτότυπα εγγράφων δικαιολογητικών με την ένδειξη: "ελέγχθηκε και επιχορηγήθηκε από την ΟΤΑ LEADER ΑΝ.ΒΟ.Π.Ε ΑΕ ΟΤΑ για το ποσό....." και τα αναπαράγει σε φωτοτυπίες, τις οποίες εφόσον επιθυμεί η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER, τις επικυρώνει "ως ακριβή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου". Τα πρωτότυπα των δικαιολογητικών επιστρέφονται στο δικαιούχο, ενώ στα αρχεία της ΟΤΑ τηρούνται τα ανωτέρω αντίγραφα/φωτοτυπίες.

Στο πρακτικό διοικητικού ελέγχου δαπανών του τελευταίου αιτήματος πληρωμής θα πρέπει εκτός των άλλων να διαπιστώνεται ότι το έργο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε με την επιφύλαξη της παραγράφου 11.9 του Άρθρου 11 ανωτέρω (θέσεις απασχόλησης).

12.10 Η πληρωμή δαπανών υπολογίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες και το ποσοστό ενίσχυσης. Το υποβληθέν αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου εξετάζεται και καθορίζονται τα ποσά που είναι επιλέξιμα για ενίσχυση. **Εφόσον, μεταξύ του ποσού δημόσιας δαπάνης (x) που αιτείται ο δικαιούχος και του ποσού δημόσιας δαπάνης (y) που κρίνεται επιλέξιμο να του καταβληθεί κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής, υπάρχει διαφορά άνω του 3% του (y), τότε εφαρμόζεται μείωση στο ποσό (y).** Το ποσό της μείωσης ισούται με τη διαφορά μεταξύ αιτούμενου και επιλέξιμου ποσού δημόσιας δαπάνης (x - y) και τελικά καταβάλλεται στο δικαιούχο ποσό (z) = y - (x-y).

Η παραπάνω μείωση δεν εφαρμόζεται εφόσον ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την προσθήκη του μη επιλέξιμου ποσού.

Επιπλέον, εφόσον διαπιστωθεί, κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής δαπανών, ότι ο δικαιούχος έχει υποβάλει ψευδή στοιχεία, το έργο αποκλείεται από την ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ. Αν έχουν καταβληθεί ποσά, αυτά ανακτώνται σύμφωνα με τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών δαπανών. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από την παροχή ενίσχυσης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το τρέχον και το επόμενο έτος του ΕΓΤΑΑ (Άρθρο 31, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006).

Στην περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή, το ποσό της προκαταβολής

αφαιρείται από την αναλογούσα δημόσια δαπάνη.

12.11 Μετά τη σύνταξη του Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής ή Δαπανών, η ΟΤΔ καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση την αναλογούσα δημόσια δαπάνη στο δικαιούχο. Η τράπεζα συνεργασίας πιστώνει το λογαριασμό του δικαιούχου από τον ειδικό λογαριασμό που διατηρεί η ΟΤΔ για τα μέτρα 41 και 421, μετά από σχετική εντολή της ΟΤΔ. Ο λογαριασμός του δικαιούχου δηλώνεται στη σύμβαση που έχει υπογράψει με την ΟΤΔ και στο αίτημα πληρωμής.

12.12 Σε όλες τις περιπτώσεις, **ο δικαιούχος μετά την είσπραξη του ποσού της επιχορήγησης υποχρεούται να εκδώσει αθεώρητο τιμολόγιο είσπραξης** του συγκεκριμένου ποσού και να το διαβιβάσει άμεσα στην ΟΤΔ σύμφωνα με το άρθρο 12, παρ. 3 του ΠΔ 186/1992 - ΚΒΣ. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΟΤΑ ακολουθούνται οι προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες πληρωμής με την προϋπόθεση ότι στην ΟΤΔ κατατίθενται όλα τα παραστατικά που αποδεικνύουν τη χρήση της επιχορήγησης για το συγκεκριμένο έργο του ΟΤΑ.

12.13 Στην περίπτωση που κατά την υλοποίηση του έργου απαιτηθεί τροποποίηση των εγκεκριμένων από τις αρμόδιες αρχές αδειών, εγκρίσεων και βεβαιώσεων που διέπουν τη νομιμότητα υλοποίησης, αναστέλλεται μέχρι την έκδοσή τους η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στο δικαιούχο.

12.14 Για το μέτρο 41 η ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα **διενεργεί δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο επί των διοικητικών ελέγχων των αιτημάτων πληρωμής των δικαιούχων** που έχει πραγματοποιήσει η ΟΤΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις του συστήματος εποπτείας το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 33 του Καν(ΕΚ) 1975/2006 και θα οριστεί με υπουργική απόφαση.

Άρθρο 13 **Έλεγχοι**

13.1 Για όλα τα μέτρα του τοπικού προγράμματος η ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα διενεργεί δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους στις ΟΤΔ και στους δικαιούχους των έργων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 27 & 28 του (ΕΚ) 1975/2006 και το ΣΔΕ του ΠΑΑ.

Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την πραγματοποίηση της τελευταίας πληρωμής του έργου. Οι ελεγχόμενες δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 4% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστον 5% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

13.2 Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται προκειμένου να επαληθευθεί η ορθή υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, καθώς και η τήρηση κάθε αναληφθείσας υποχρέωσης και δέσμευσης της ΟΤΔ και του δικαιούχου. Ειδικότερα το περιεχόμενο των επιτόπιων ελέγχων καθορίζεται στο άρθρο 28 του Καν (ΕΚ) 1975/2006. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που μπορούν να ελεγχθούν τη στιγμή της επίσκεψης.

13.3 Πλην εξαιρετικών περιπτώσεων που καταγράφονται και αιτιολογούνται δεόντως από τις εθνικές αρχές, οι επιτόπιοι έλεγχοι περιλαμβάνουν επίσκεψη στο χώρο του έργου ή, σε περίπτωση άυλης ενέργειας, στον αρμόδιο για την ενέργεια.

13.4 Η ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα πραγματοποιεί εκ των υστέρων ελέγχους σε έργα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και αντίστοιχου

δικαιούχου. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 30 του (ΕΚ) 1975/2006 και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Κάθε ημερολογιακό έτος πραγματοποιούνται εκ των υστέρων έλεγχοι που καλύπτουν τουλάχιστον το 1% των επιλέξιμων δαπανών των έργων, που είχαν τελική πληρωμή το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι εκ των υστέρων έλεγχοι στηρίζονται σε ανάλυση των κινδύνων και των οικονομικών επιπτώσεων των διαφόρων έργων, υπομέτρων ή μέτρων. Οι ελεγκτές που πραγματοποιούν τους εκ των υστέρων ελέγχους δεν πρέπει να έχουν εμπλακεί σε ελέγχους πριν από τις πληρωμές για το ίδιο έργο.

13.5 Στις περιπτώσεις που απαιτείται, διενεργούνται από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα συμπληρωματικοί και έκτακτοι έλεγχοι.

13.6 Εκτός των ανωτέρω ελέγχων, διενεργούνται στις ΟΤΔ και τους δικαιούχους των έργων έλεγχοι από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και από τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα.

13.7 Στις περιπτώσεις που από τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών και κοινοτικών οργάνων διαπιστωθεί αχρεώστητη ή παράνομη καταβολή ποσών ενισχύσεων, τα ποσά αυτά θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ενημερώνονται κατά περίπτωση ο ΟΠΕΚΕΠΕ, η ΕΥΔ του ΠΑΑ και η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

Άρθρο 14

Ενημέρωση δικαιούχων σχετικά με τη δημοσιοποίηση δεδομένων τους

14.1 Η ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα διατηρεί τη δυνατότητα δημοσιοποίησης δεδομένων των δικαιούχων όλων των μέτρων του τοπικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 44^α του Καν. 1290/2005 και τον Καν. 259/2008. Τα εν λόγω δεδομένα ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές ελέγχου και διερεύνησης για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων.

Άρθρο 15

Πρόσβαση σε έγγραφα - Προϋποθέσεις

15.1 Κάθε ενδιαφερόμενος (υποψήφιος ή δικαιούχος) μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτησή του προς την ΟΤΔ, να λαμβάνει γνώση των εγγράφων που τηρούνται στο αρχείο της ΟΤΔ και έχουν σχέση με τον ίδιο ή τους λοιπούς συνυποψήφιους/συνδικαιούχους (έγγραφα που έχουν υποβάλει οι ίδιοι στην ΟΤΔ ή έγγραφα της ΟΤΔ προς αυτούς).

15.2 Συγκεκριμένα η ΟΤΔ οφείλει να επιτρέπει την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα, εφόσον:

- α) ο ενδιαφερόμενος αιτείται την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα με γραπτή αίτησή του, η οποία κοινοποιείται και στους τρίτους τους οποίους αφορά,
- β) έχει ειδικό έννομο συμφέρον να λάβει γνώση των ως άνω εγγράφων,
- γ) το έγγραφο δεν αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων,
- δ) δεν παραβιάζεται απόρρητο, το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις και ιδίως από αυτές του Ν.2472/1997 για την προστασία από επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. φυλετική ή εθνική προέλευση, υγεία, ποινικές διώξεις ή καταδίκες κ.λπ.),
- ε) δεν παραβιάζονται δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. σε μελέτες κ.λπ.)

15.3 Η κατά τα ανωτέρω πρόσβαση μπορεί να εξασφαλίζεται, είτε με μελέτη των σχετικών εγγράφων στα γραφεία της ΟΤΔ, είτε με χορήγηση αντιγράφων, τα έξοδα της αναπαραγωγής και αποστολής των οποίων βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο.

15.4 Η προθεσμία για τη χορήγηση των ως άνω εγγράφων από την ΟΤΔ ή την

αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου είναι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της γραπτής αίτησης.

Σε περίπτωση που η εν λόγω αίτηση κατατέθηκε για την παροχή εγγράφων προκειμένου ο αιτών να ασκήσει στη συνέχεια προβλεπόμενη ένσταση, η τυχόν προθεσμία άσκησης αυτής αρχίζει μετά την κατά τα ανωτέρω απάντηση της ΟΤΔ.

Άρθρο 16

Διεκπεραίωση καταγγελιών – αναφορών

16.1 Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας, αναφοράς, αίτησης οποιουδήποτε ενδιαφερομένου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα που σχετίζονται με την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος ή/και την διαδικασία επιλογής της παρούσας πρόσκλησης ενδιαφέροντος, η τελευταία απευθύνει στην Ομάδα ερώτημα – αίτημα για την παροχή στοιχείων και απόψεων επί αυτών.

16.2 Η ΟΤΔ οφείλει να απαντά στην ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα πλήρως, με αποστολή όλων των σχετικών εγγράφων, επί όλων των αιτιάσεων της σχετικής καταγγελίας-αναφοράς εντός αποκλειστικής προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή του ως άνω ερωτήματος της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Η ως άνω απάντηση της ΟΤΔ δεν πρέπει να αποτελεί απλή διαβίβαση στοιχείων, αλλά πρέπει να περιέχει τις απόψεις της πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένες επί όλων των ισχυρισμών - αιτιάσεων της καταγγελίας-αναφοράς του ενδιαφερομένου.

16.3 Με το ως άνω ερώτημα - αίτημα της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα προς την ΟΤΔ, αναστέλλεται υποχρεωτικά κάθε εκκρεμής διαδικασία (αξιολόγησης, διαγωνισμού, υπογραφής σύμβασης, πληρωμής κ.λπ.) που διενεργείται από την ΟΤΔ ή από την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα και σχετίζεται με τη συγκεκριμένη καταγγελία. Οι εν λόγω διαδικασίες διενεργούνται και ολοκληρώνονται μετά το πόρισμα της ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα και τη σχετική απάντηση στον πολίτη κι εφόσον δεν προκύψουν ουσιώδεις πλημμέλειες της ΟΤΔ και η καταγγελία δεν κριθεί βάσιμη ή εφόσον, μετά τη διαπίστωση πλημμελειών, η ΟΤΔ συμμορφωθεί. Κατ' εξαίρεση η ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα μπορεί, σε ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, να αποφασίσει τη μη αναστολή των σχετικών διαδικασιών. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία της παραγράφου 16.2 για την απάντηση της ΟΤΔ είναι δέκα (10) ημέρες.

16.4 Κατόπιν της απάντησης της ΟΤΔ και της συγκέντρωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων, η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, αφού τα εξετάσει, συντάσσει σχετικό πόρισμα σε σχέση με όσα αναφέρονται στην καταγγελία - αναφορά και το κοινοποιεί στον καταγγέλλοντα και στην ΟΤΔ. Σε περίπτωση που από την εξέταση της υπόθεσης προκύψουν πλημμέλειες της ΟΤΔ, αυτή υποχρεούται να συμμορφωθεί μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών με ταυτόχρονη έγγραφη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ, η σχετική καταγγελία-αναφορά θα αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 8.6, 12.14 και 13 της παρούσας, με όλες τις νόμιμες συνέπειες.

Άρθρο 17

Επιβολή κυρώσεων στην ΟΤΔ κατά την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος

17.1 Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του τοπικού προγράμματος θα επιβληθούν κυρώσεις στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και χρονικών ορίων που ορίζονται στο άρθρο 17 παρ.3, στο άρθρο 18, παρ. 13 και 16, στο άρθρο 20 παρ. 4, στο άρθρο 21 παρ. 3, στο άρθρο 23 παρ 4. και στο άρθρο 25 παρ. 2, 3 και 4 της ΚΥΑ 401/10-3-2010 και στα αντίστοιχα άρθρα της παρούσας επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ΕΥΡΩ για

κάθε ημέρα καθυστέρησης.

- Στην περίπτωση ουσιωδών πλημμελειών που θεραπεύονται μόνο με επανάληψη της διαδικασίας και οι οποίες οφείλονται σε υπαιτιότητα/συνυπαιτιότητα της ΟΤΔ, αναφορικά με τη διαδικασία προκήρυξης (όπως μη τήρηση των οδηγιών και υποδειγμάτων της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα, μη ορθή δημοσίευση, δημοσίευση χωρίς την προηγούμενη έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα, σύνθεση επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων που δεν πληροί τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται, μη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων για το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων, μη τήρηση των προθεσμιών για την υποβολή ενδιαφέροντος από δυνητικούς δικαιούχους και υποβολής ενστάσεων από υποψήφιους), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 1% επί του προκηρυσσόμενου ποσού και μέχρι 10.000,00 €.

- Στην περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης σε βάρος δικαιούχου του μέτρου 41 ως αποτέλεσμα ελέγχων της παραγράφου 1 του άρθρου 13 της παρούσας, επιβάλλεται πρόστιμο στην ΟΤΔ ύψους 10% επί του ποσού της δημοσιονομικής διόρθωσης. Η κύρωση αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που κοινοποιούνται στην Υπηρεσία προβλήματα και παρατυπίες, που διαπιστώνονται από την ΟΤΔ ύστερα από δικό της έλεγχο και αφορούν αποδεδειγμένα ενέργειες του δικαιούχου μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΟΤΔ ενημερώνει εγγράφως την Υπηρεσία πριν την ημερομηνία διενέργειας του σχετικού ελέγχου της.

- Σε περίπτωση λήψης από την ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας ή/και Επιτροπές ή/και μέλη αυτών ή/και στελέχη της εταιρείας) οποιασδήποτε φύσης ανταλλάγματος (αμοιβής κ.λπ.) από υποψήφιους ή τους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους ή για την καταβολή ενίσχυσης σε αυτούς, καταγγέλλεται η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και καταπίπτει η εγγυητική καλής εκτέλεσης του άρθρου 14 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010).

Σε περίπτωση που συντρέχουν περισσότερες της μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων, τα πρόστιμα επιβάλλονται σωρευτικά στην ΟΤΔ για κάθε μία από αυτές.

17.2 Εκτός των ανωτέρω, σε τακτά χρονικά διαστήματα, που κατ' ελάχιστον ανέρχονται σε ένα έτος, επανεξετάζεται από την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα το ποσό δημόσιας δαπάνης του μέτρου 431 του τοπικού προγράμματος, το οποίο δύναται να μειωθεί στην περίπτωση διαπίστωσης αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στην πορεία υλοποίησής του και στην απορρόφηση των πιστώσεων και μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ σε σχετικές συστάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα προς την ΟΤΔ.

Εγκρίθηκε με τις υπ' αριθμ./2013 και/2013 Αποφάσεις του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων (ΕΛΠ LEADER) της ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ-ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

I) ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

(σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)

Το ενημερωτικό υλικό σχετικά με τις προκηρυσσόμενες δράσεις περιλαμβάνει για κάθε μία από αυτές:

- Τον κωδικό και τον τίτλο της δράσης
- Την αναλυτική περιγραφή της δράσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα. Επιπλέον συμπληρώνονται όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις υλοποίησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 (401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), 2974/710/8-4-2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού) κλπ)
- Τη μορφή των δικαιούχων,
- Τα ποσοστά ενίσχυσης και τις πηγές χρηματοδότησης με αναφορά στις περιπτώσεις αλλαγής του ποσοστού ενίσχυσης μετά το 2010,
- Την περιοχή εφαρμογής της δράσης,
- Τις επιλέξιμες δαπάνες (στην περίπτωση που αυτές είναι κοινές για περισσότερες της μιας προκηρυσσόμενες δράσεις παρουσιάζονται συγκεντρωτικά, χωρίς να επαναλαμβάνονται).

II) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΑΚΈΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

(σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)

III). ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ) (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)

IV) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ) (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)

V) ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΈΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)

VI) ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η με αριθμό 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), όπως τροποποιήθηκε με την αρ. 6102/02-05-2012 απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης - Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η με αρ. 2974/710/8-4-2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού), όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 3427/722/9-6-2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Πολιτισμού & Τουρισμού (ΦΕΚ 894/Β/22.6.2010), η αριθμ. 1577/22-7-10 Απόφαση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων όπως τροποποιήθηκε με τις υπ. αρ. 1577/22-07-2010, 2463/01-04-2011, 3751/16-3-2012 και 16254/23-11-2012 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, (μόνο σε ηλεκτρονική μορφή-CD)

VII) Το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα της ΟΤΔ ΑΝ.ΒΟ.ΠΕ ΑΕ ΟΤΑ

(μόνο σε ηλεκτρονική μορφή-CD)